

Opravil

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jevy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alb. - ost

in. adv.

vyšetřiti s co největší přesností

"stačí" co nejrychleji

— il. N. 8, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. - jmenne' tvary

< poříditi to je velmi nákladno a pracno >

"strojenost" "chyba"

spr. -e'

-il Nuč^l 9, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. - jmenový x složený tvar

je hrůzou bled x Věstořka bývála bleďa'
byl slab x ten hoch je slabý'

je na to tvrd x je tvrdý' (povahou)

jeem viny frust x je frustý' (= vestrožený')

je živ (= nezauvážil ještě) x je živý' (= cítí')

je (toho) schopen x je schopný' (= uadany')

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

11. Vlt 10, 142

Adj. posestv.

Roth-Wagnerovy mosty

spi. Rothovy-Wagnerovy // Rothovy a Wagnerovy
// mosty soustavy Rothovy a Wagnerovy

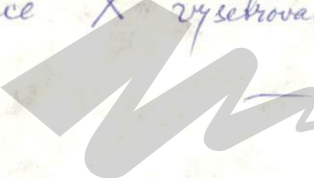
[Fil] NÚČ 6,44

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oldř. předvod. X -ci'

posolující úřad X posolovací výnos
cítilský výř. protokoles, našky

vyšetřující soudce X vyšetřovací spis

 il NUC 9, 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čísloha nesloňovaná

< desítko pozůstává z 200, slovy : dvě stě stran >

sfr. skládá se ... z dvou set stran

obsahuje dvě stě stran

desítko o dvou setech stranách

oo NUC 3, 150-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dekl. - 6. sg. inst. názvů na -k

-ek : v Borke, Frydce, Píseku

X Kyšperku // -ce

Uelcu'cu // -ce

Zamberku // -ce

Ratovni'cu // -ce

~~_____~~
Kumburku // -ce

Uzueburku // -ce

-il Nuč¹ 10, 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Deřlinace - 6 fl. vz. „hrad“

na sáčcích
na proužkách
na truhlících

spř. - cích

X spř. ve snách
v oblačcích // - črtech (u subst. - cích)

il. Nuč 77, 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dvojice spojovacíh výrazů

jednat - jednati

brzo - brzo

dilem - dilem

hled - hled

jednou - jednou

části - části

reformovat jednou část

nědy - jindy

tu - tam

tam - oude

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Op. NN 245 19

Gen. u Romf-

"rastar."

< osoby starší osmdácti let >

< déle čtvrt rodu >

bežně: starší nezpl) osmdáct let
osmdáctileté a starší

děle uex čtvrt rodu

Opr NN 745 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. Komparativ!
starší 14 let
mladší 21 let

l. než

— il Nuč 8, 57

„Proč ptá se tak, jak vždy nemluví?“

— il Nuč 10, 100

neprůstělovati se děle $1\frac{1}{2}$ rokem

lepe: děle než (nežli) před druhého rokem

il Nuč 10, 157

Gen. zápor

162

viz Geb. - Ertl II, § 738, 2

je na ústupu
nejistota, soli'sam'

ie NÚC 10, 162-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zářor.

[zářosti, které nebudou obsahovat tabouletu
zářazen] >

sp. tabouletu zářazen

il NUC 10, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen-zajor.

oslavny nemaji' jen mistni raz l. mistniho razu

0-~~3~~ NUC 2, 152

nenamitame nicoho, ci nic?

Opz NUC 6, 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen-zápor. f. zápor-mořat. slse

↳ nemohu učiniti svého rozhodnutí → l. aruz.
↳ nemohl se dostat nověle formátu →

— 10¹² MČ 6,148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Insp. urob.

↳ budeš vypracovať zlatú cenu za dŕví samo
spr. vyprac.

il NUC 795

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lupt. fas. - 2

Podobné žádosti buděj. předkládaný cestou politického
úřadu

sp. předkládejte přímo úřad

-il NÚC 4, 757

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. -ti

129 -ti > t^v v uá'í, v sloven.

do spís. ja doporučovali -t^v Kollár a Sušil (z dial.)
Celakovský (z Morie)

vlovení sušina -t, již v 14. st.

Hus, Elcic Hájek Krouh;
na sklonku 16. st. už mohlé dohladi

Beneš z Gram (1575): -ti || -t

tež Medozer Gram, Rosa Čechořocnost: -ti, ale -i se

Touza: -ti || -t

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUSEUM

může vynechat

130

Tham

Dobr.: přednost -ti

Val, Touza, Cel, nebudy: část -t

NR 1, 2, 3: -ti || -t : přednost -ti

3, 5: Geb. se přiklonil k -ti

131

aj.: t^v || -t

Opravil NUC 9

Instr. předlat. u. nov.

[chybou je, coiči-li se stále >
spr. chyba je

-il Nuč 7,41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jmenné tvary adj.

134 "přelísna', ač směšna' záliba v neuroičijch. jmeluch fřídavných
v doplčeu"

135 viz Jčb Evk 1, 178

rozhoduje 1. sg. muž. šťastna - šťasten
mutna' - mutny

odchylč: je maruo, milo, možuo, fatuo, platuo,
raduo, snaduo, težeo, zřevuo, zředčeuo

opřirafi se "o jmenne tvary v neosobnich vř'azech"
je mo' smutna', je tam jasno" platnost adverb

mo'da: jmenne tvary } spr. - ve'
zodřisy musí byti zřitelny
opřavy jsou mutna' }
vř'az } jsou spřatny

bylo by zapřimavo, proč tak dlouho čítáme

spr. - ve'
o. NUC 2, 135

zmeš' tvar adj.

„úřidni' ukláda si v nich libuje přes učeš'kou učku"
je možná, nepřá'vad' udá'ku' jón' třestua,
návěst' jón' nepřipustay
neexistuje možen, třestua...

Opz NR 25, 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jmenné tvary adj.

118

výčet Jb Erb I, '26, § 393, 3

většinou od adj: na -ný, -dí, -ty, -vý

v lid. j-e jen: bos, dluzec, hoden, hovor, prav, rad,
vnu, zdrav, ziv

119

zabavitelova spr. -lná (o podjoré)

jmenné tvary při subjektu vyjádření zájmu to, nic
vseho bylo marno (Jb) ^{trpělivem}

... není žádná o barořil věcech uleviti (Tj)

Patno již, že spáč obut v obě trepy (Ner)

je možno, zlyčeno, zjevo, těžs, snadno, milo, libe
harmonie: to jste fůls mladý = uermondij (Krbent)

všech smuten x celý smutný Jb Erb II, '26, § 676

ic Nůč 11,

Komp. od adj. složenin

nejpravděpodobnější

„na pováženou je rozlehlost
travně“

nejruetlačnější

nejduchaprázdnejší

nejpolitovnější

kaději: nejžalostnější

nejrad
bylost

nejubozější

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— 10 Nuč 8, 167

Koulez. subst. děj. bez²

↳ bez předběžného schválení návrhu nelze remun-
eraci uplatiti >

opr. dříve ministerstvo neschváli' návrh

Opr. NR 25, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeuz. sulst-dej. k³

k vyvarování se dalšímu hromadnému šířením

opr.: abychom se vyvarovali dalšího hromadného
šíření

Opr. NR 25, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeň. - R³

↳ K zaměření výše uvedeného zádatku ...

spr. Abychom zaměřili výše uvedené nedostatky ...

[0-] vůči 3, 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. subst. děj na^y

< návrh na udělení numerace zaměňovacím >

opr. aby zaměňovacím byla udělena
mimořádná peněžita odměna

Opr. NZ 25, 107

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lož. pl. masl.

-áich u. -íh
-eich

na boda'ěáich, spr. -c'íh

je ve snáih

v oblačc'íh // -č'ěáich

(u selot. na č'ě)

jináih dialekt.

-il Nu'č 4, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Metonymie

velitelství, úřady ... kláší

"Je možné, aby velitelství, úřady, t. j. věci nezi-
votné věci klášily? Proč ne: Velitelství útváří
a přednostové úřadů atp.?"

-il NČ 2, 223, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Neurč. tvar adj. v pred.

< dnes je možná kontrola i regulace >

< nešťastná událost jsou třeba >

< zpráva ta je zajímavá faktod ... >

„nemí-li možný v jedn. 1. p. muž. rodu,
nemí možný ani v ostatních rodech“ †

—il Nuč 10, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kom. na adresách

[Praha II., Palácetě ul. č. 26 >

„pravděpodobně proto, že s ho uvidá z ušpurných
divodů také v telegramech“

l. V Praze II., v Palácetě ul. čís. 26

—il Nč 4, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nov. jmenovaci u míst. jmen

108 Z. Votýpra, Vltavské proudy 10, 32, 5: „Nová řeč“
odmítá v osadě Dublovice, do města Benešov a pod.
„nařizovat tuhost a nevázanost k našemu j-u“
„žalulá úkrotivost“ (ať se pozal nářev v 1. p.)

Opravdu věřovat, „^{1x} říci“ se duchem naší říči; uosťtoji argument, že na mapách
„nevědomost nebo pohrdnutí pisatele“ podle míst. názvy v novu.

109 nemůže tu rozhodovat ani sika, fo jednorozměrnosti,
Loudný (1x), Loudná (2x), Loudně (3x)
sklonovat fo fiedl.

MORAVSKÉ
A - Oprašit sklonování místních jmen,
ZEMLSKÉ
NR 16
MUZEUM

nom. místo aruz.

< stielba byla slyšet >
vliv věnučiny

< hora je vidět >

< stopy jsou znát >

viz GebEck II, 26, S 493 Jozu.

spr. stielbu

spr. horu

spr. je znati

[ie] Nč 11, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opalování předloženy

s tím vším, či s tím se vším?

Op. N.Č. 6,3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part. pas. vaeba

< hodnota našich peněz, měřena zlatem ..., je ... >

kapadobovači měřili

spř. měřili-li hodnota našich peněz zlatem

il Nu'c' 9, 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pas. impb.

↳ Věškeré přílohy ... buďte přineseny >

„neosob., strojené, nejasné“

„přímá“: Věškeré přílohy ... přineste s sebou

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[-il] NUC 6, 1/3

Plur. m. sg.

↳ vyslovují dříve ... pochvalná' uznání'

sp. pochvalné' uznání' →

— il NÚC 2, 723, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prérens u. futura

- 10 < Veliké' blási' do 1. úhora t. r. ... >
některí v tom vidi' germ. a řadají: budou blási'
sp. prérens quod'uidet'

11

viz Geb. Entl 8805, 4 a 5

-il Nic 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Proch. bud. u. uin.

< 4000 Tatař, svazek klenutě celo >

Spr. vrazte
svazek

Opravit NR 23, 252 (L. uvozeně)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Příjmení netu. -er

"podle Pravidel z r. 1924, str. XXVIII se v 2. a 7. části
píše e jménem tehdy, jestliže se skutečně také
vydovuje"

Zawra, Hegra, ~~Y~~ Augra, Pragra, Riegra, Schneidera,
Webra, Wintra X Adlera, Fischera, Gallera, Hallera,
Hübnera, Schindlera, Steuenera, Wiegnera

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ il. MuC 4, 76
MUZEUM

Reflexivní forma 3. 4.

oznamuje se Vám
vkládá se Vám

ve oznamují Vám
vkládají Vám

~~Of. NR 25, 41, 152~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Reflex. 3. sq.

oznamuje se
žádá se
ukládá se
v úřed. stylu

u. oznamují Valu
'''

Opr. NR 25, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Reflex. L. pl.

upozorníte se u upozorní Vaš
v úřad. stylu

Of. NR 25, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Reflex. tvar

44 [neuposlechnutí, rozrazu se bráta] >

45 spr. Odobroti neuposlechne rozrazu, bude
(po)bráta

|| neuposlechne te-li rozrazu, budete

(po)bráta

|| pobrátme va's

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Núč 6, 44-45

Reflex. tvor vSeobec.

Zpráva o bezodkladné 'raslahu' →
"zakulenec"

l. 1. os. ~~z~~ řada

O- Nuč 3, 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Reflex. forma 2. os.

upozorujete se na upozornění Vaš

Opz. NR 25, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Reflexivní zájmen. u slo. - vynechávají

snažit se dojetovati se pravdy spr. dojetovati pravdy
spr. bati se přiblížiti
spr. uamáhati se vyjetovati z ležy

il Nuč 7, 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled : jmelno + frizmen

... Jug. Závada Jaromír

Sp. liz. Jaromír Závada
ie Nuč 11, 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovnicek postavení rájů. atrib.

„Záleželo se uetyžá' ...
uáříkem' toto ualyva' plávkoti ... >

„v čístiuc' zprav. před sulst.“

O- NUC 3, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoed - autografice bol. rozvit. jidovskhu
(jidovce)

podle uctiviny "na djnu zivotnosti"
s co nejvetsi jidovskhu spr. s jidovskhu co nejvetsi
za co mozna nejvyhodnejsi podminku

spr. za podminku co mozna nej-
vyhodnejsi
ji jeste krabi vzdalenosti

spr. ji vzdalenosti jeste
krabi
s nejvetsi sestilete vojen. sluzbe

spr. s vojen. sluzbe nejvetsi sestilete

- il NUC 8, 99-100

Slovosled - přehledy

< přehledy, které touto způsobem staví se v cestu >

sp. - které se touto způsobem stavějí ...

10 Nuč 11,6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - autopoňovaný bohatější abrut

< na ke zdi postavený žebřík >

spr. na žebřík postavený ke zdi

< o dodnes pečlivě v tom kraji zachovávané
zvyku > spr. o zvyku dodnes pečlivě
zachovávaném v tom kraji

X spr. s velkým dobrým úspěchem
děujeme za sebelepší úspěch

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opř NN 245 48

Slovoled - autografice boh. rozvit. firtlastem

↳ náhrada za k výměně navržené součásti

opr. za součástky navržené k výměně

il NUC 4, 2

↳ uiceni' s'v'el bez k tomu potrebného zarizeni' →
nezpr. slovoled

il NUC 4, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šovokel - rozvojemi' bohatej, rozvíšeho fířvlastku

< potřeba' data & zápisu >

sp. data potřeba' u.

il Nuč² 11, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sloužebná - postavení nevhod. atributu

[Zuicem' Fshakim' delovet' streliva >

Sfr. Zuicem' delovet' streliva Fshakim.

- il NUC 4, 135 -

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovosled - roztržený boh. rozvrtý přelastel

vyplata povolene' žaloby X. Y.

spr. vyplata žaloby povolene' X. Y.

→ ič Nu'č 8, 54-55

↳ foliebný materiál pro zroustý →

spr. materiál foliebný se zroustánu

MOHÁVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

ič Nu'č 10, 123

Slovesed - zkratka + subst.

LT telegram

PCP - u -

sp. ~
~

= telegram s fotomikro oznamením
o přijetí

- il Nič 9, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantivizovaná' adj'.

„kde se vše dosti zpodstatnělých jmen přidevých
... , ale nesmíme je ani podle libosti rozhoj-
nevíme a
řovat.“

-il Natč 10, 118-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst.-dej. m. adj. < part.-fas.

zaplacení fridělu pudy lépe: fridělene' pudy

~~il Nuč 8, 77~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb.

S výhradou odvolání udílí se svolení k vydání
X. Y. svolení k provozování podomního obchodu

„neobratně, nelibozručně, ne-li protivně“

Opr. NR 25, 100=1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Selst. verb.

„Vyhlásovati podst. jmenem slovyne neurc. způsob
a libovat si neměkně podle němčin v nelibozvučném
Substantivisovanech slohu nesvědci' razu čes. j-a,
neboť to, co k němu myslí a vypadrují hlavně podst.
jmenem, bledě zděrasiti pojem - myslí a
vypadrují Čech předcestem slovesem, bledě
zděrasiti děj.
[navrhují vymahati návrhy
f. vymahati návrhu >
—il NÚČ 8, 68

MURÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb.

„Čech myslí a vyjadruje své myšlenky především slovesem,
hladě položit důraz na děj, němec podstatným
jménem slovesným, hladě položit důraz na
pojmu“

il. Nč 4, 25, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantiva verbální

↳ Prošbu za časové vychylení vydání fotorezmi,

že ... ?
podle něm. nevhod.

D. ANČ 3, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb. u. inf.

[Stanovení kontrovacích dat předloží X.
oddělení]

Opr. : stanovit

Opr. NČ 25, 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~Průběh z samostatně~~

Subst. verb. + byť
Zastavit se aj.

[Zlepšování hospodářských poměrů jest trvale']

opr.: Hospodářské poměry se zlepšily trvale

Opr NR 25, 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb. od reflexiv. sls
bez ~~se~~

chováni' se ve službě spr. chováni' ve službě

 il Nuč 7, 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb. + se

chováni' se, či chováni'?

Ofy Nuč 6,2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantivizované' adj. neut.

↳ kardinále' pokrivené' v ~~práci~~ ^{zájaci} vlastní' přirobnosti

sfr. cihlo' trība > das löbige

"Zpodstatňované' jmen' před. ... přístava' na učebních
družinách jmen' předložných a na učebních kmeních ustá-
lených. Zpodstatňované' tedy' jmena' předložná' nad dovo-
lení' učitelů' a podle' německé' zvláště' v rodě' středním,
chybějeme, poněvadž' to konkrétněji' určena' učebná' podst.
jmena' nebo' jejich' materiálu'."

sfr. jmen' jmena' postavení' a dále: stranné, stejné,
přítomné, zápisné

[O-]Nuč 2 165

↳ nehodící' se sčítané >

sfr. co se nehodí'
- il Nuč 10, 101

Substantiviz. adj. neutri

12

"naše ministerstva ... nemůže měnit fundam^oentální, jmen^o v pod-
statu^o tak snadno a rychle jako jiné j-ý funda^oent^o
členy"

blížeji' spr. b. poučení, vysvětlení, v'klad,
podrobnosti, více o tom najdete

dále' spr. v dalšíu textu // dále
z dalších změní, z dalších řádků, z pokračování,
z ostatku, bez dalšího jednání, řízení, bere v'šak, i ned
dále' opatření, podrobnosti, údaje

13

dále' potřebné' spr. (včetně) dále; čeho je třeba, d-i' potřebná'
ostatku' spr. co se o nich věci týká, v o-ích věcech, jinak
řičení' // uvedené' spr. co bylo řečeno, pojednáno, uvedeno
nehodící se spr. co se nehodí,
nevhodné' co se nehodí

Opr NN 75, 13

Sulstentvirova' adjectiva - neutra

154 ~~restina~~ nema' oten, nelze menit adj. -> sulst.
přidávat sulst.

blíži' s daní důchodové viz spr. blíži' poučením, vysvětl.
u, výklad

z dalsi ho je patuno spr. z dalšího změni, textu, poučením,
odstraně

v ostatním odrazuje se z dalšího přidružení adj.
v ostatních věcech, jinaž

vzhledem k recenzi uvvedením MORAVSKÉ
uvvedením uvvedením spr. & tomu, co bylo uvedeno
ČESKÝ
MUZEUM

155 vhoditi se se strany / spr. srovnati, co se vhoditi
nehodně budiz vrácko vřabě, co se vhoditi

Ofi NR 25,

Substantivizovaná' adj. neutrální'

viz Jeb Erkl § 670, form.

umohe' uvésti v soulad
všobecné' v úvodech

uváděti následující
blíže' jest uvedeno v
(další) potřebné' zavedení

nehodné', nehodící se
nepotřebné' sbrtnete
& uvedené'ho (je) viděti

& předcházet' vysvěta'

spr. umohé' věci
spr. všobecné' úvahy, formálně,
zabaly, v - a ustanovení

spr. u - i' důvody, l. tyto
spr. b - i' vysvětlení, poučení, útlaje
spr. čeho (dále) třeba,
potřebi

spr. co je' nehodné'
co se nehodí'
čeho, nepotřebujete
čeho, třeba

spr. & toho, co bylo' uvedeno,
co jsme' uvedli

spr. & předcházeti, předcházející
slov. & předcházejícího
odstavce (čl. 670, popisu...)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Verbovou. spoj.

"vesoac rozela'dati v'znamovy' obsah slovesa
na podstatne' jedno' slovesne' a prazdne' sloveso"

-il NUC' 4, 25, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vypouštění -e-

Winter, 3. - terovi, či - trovi?

Opz NuC 6, 3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Lengua

47 < před i po zářase > spr. před zářasem i po zářase
48 < hlasy pro a proti vouavě > — " — i po něm

spr. pro vouavě a proti nim

Ofc NN ?45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lequua

fréd nebo po vydání frédpsu

špr. fréd vydání frédpsu nebo

po jeho vydání
po něm

Opř. NR 25, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Lingua fidelis

řed a fo jidle lze ?

Opr Nuč 6, 2

na a ve vorech
řed a fo zářase

ř na vorech a ve vorech
v nich
řed zářasem a fo zářase
fo věnu

na i mimo letiště

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na letišti i mimo ně
- il Nuč 9, 24

2
Zengua předfon

počet vad a podřizemosti

spr. nadřizemosti a —u—

—il Nu'c 9,53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jazyka slovesa správného a opisného v jazyku
< poplatky jsou malé a bramborové odstupňovány
podle služeb >
Spr. a bramborové jsou stupňovité

upraveny

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

il. NUC 7, 47

4
Lingua varez

při vyjíždění a vjíždění do vrat

sfr. při vyjíždění ~~do~~ vrat a vjíždění do nich

il N° 11, 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Jazyka vašet slouží

< budou mít příležitost naučit se a zdokonalit
v různých oborech >

Spr. naučit se různým oborům
a zdokonalit se v nich

— it NHC 9, 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zeugma

↳ využití a rozšíření úspěch docilem' ve dne >
gen. X ab.

Spr. využití úspěchu a rozšíření jeho

[ie] Nuč 10 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zengua fiedlozich

srážka penzijních příspěvků nad nebo pod úroveň
služebních příjmů

pro nad úroveň služebních příjmů nebo pod něj

il. NÚC 8, 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

Lexica prvních slozid Kompozit
dvoú- a vícemístné' letouny
tu- i cizozemská' vlna

spr. dvoumístné i vícemístné

[-il] NuČ 6, 43

polo- případně celodenní pochody
podle účelů

spr. polodenní' anebo celodenní' pochody

/. —il NuČ 8, 10-11

Afixy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. & míst. jménem

lajnochovské houy l. Rajnochovicé
knuovský l. Knuovický
vsacký l. vsetubský

pod. nezářitelne tvary:

lyselovský, cetelchovský, rojebický, rojebický,
jický, hubský, lysecký, tesecský, cíle-
chovský, drakavský, fardubský aj.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— il. NUC 8, 14

① -an X^② -a'k
Kriian Brnā'g

"s jritne's Eem o'koni zola's'kuro,
knobdy jone'ed i výstředně a
suad i bedistopueho"

-il Nū'c 9, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

-dlo

zhracování V-u : kvadlo, kvádlo, kvisadlo, ohrívadlo,
odpočívadlo, počítadlo, profimadlo, upovadlo,
šínadlo, umyvadlo, zdyvadlo

x dráždidlo, soupadlo, láčadlo, mávnadlo, pá-
čadlo, pátradlo, sthadlo, sthívnadlo, svitadlo,
šidlo, sthpadlo, vábnadlo, zaxířadlo

Opr NN 145 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- cí' od před. list.

[číslo je fortacující']
m. poslati'

Of. NR. 25, 753

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-elni'

principielně podle něm. < franc.
-ell -el

sp. -iální
jež individualní, oficiální, originální, speciální,
materiální

viz NR 10, 226, 252

— il Nuč 9, 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-or u příjmení nem. řádku

hde se -e nevyslovuje :

Baura, Hogra, Jungra, Langra, Pragra, Riegra,
Schneidera, Wintbra
dež -ova

X hde se vyslovuje

Adlera, Fischera, Gallera, Hallera, Hübnera,
Schindlera, Steinera, Wienera, Bergera
-ova

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nač 9, 32

-ji v komp.
u bližěji, užeji
spr. bliže, uže

Opis NN 245, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ova'

pam' i slečna

↳ Kovani'ova' >

→ il Nu'c' 9, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-sko

2. pl. -sk hľadisk, stanovisk, stredisk
, vládati -e- nem' odvodzuješ ani
faktami vyslovovať ani v dejinách
ja⁷

O. N. Č. 2, 23, 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolu -

"spolupaua jmeana' (spolst. a spol. jmeu),
miloli slsua'

nesui e spojovat se slsy

nespr. : spolubojovati, - bydleti, - cestovati, - cititi
s Eym, - drzeti, - hajiti, - jiti, - odpovidati
za neco s Eym, - podpisovati, - pracovati na cem
s Eym, - prisobiti, - rozhodovati, - ucastit se,
- ucinovat, - zaladati, - zavinit, - ziti

spr. spolu, spolecne, tali, zaroven, vedle toho

spr. pau slozeniny jmeane, napi. - drzitel, - cestujici

Opis NN 245 59

-stvo X -stvi'

zastupitelstvo ('sbor zastupcu') X -stvi' ('úřad')

-il Nu'c 9, 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ista

1. pl. isti, -iste'
automobilisté', socialisté', telefonisté'

~~_____~~
-ic NUC 10, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ita

1. pl. -ite, spi, -ite'
jesuite'

-il Nulc 10, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-šič, -vši

"umělá / strojná před. jím.
rozvětlost ve věku vzrost.

< podlébojící obdržívatí uatradu >
l. kteri dostali

[ie] N^uc 10 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-šl' - vřl'
"žlt."
"nefečue" "

l. - ly'
// vztač. veča

frédčaně vybuchuosi' granat

Spr. vybuchly'
Sbreri' fréd časem vybuchl

nastavisi'
vzrušuvosi'
ženerovosi'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spr. -aly'
-kly'
-čly'

ale spr. fožgvoř'
"čto se křto vy-
anouti"

oděšly'
přiblyly'

l. odesly'
přiblyly'

-il Nác 7 116
procituvosi' l. procitly'

[ie] Nác v 10 170

- telny'

podle - bar "fräs ualezi tou u'ru"
např. zúctvateľne' hydrofisy
Spr. u'borane' - 4 -

- il NÚC 7, 37 -

"vyhybeje se ... u'přelny' fútd. juchudu na -telny' "

- il NÚC 9, 35 -

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-telný

"rozvolila se zol. v fábuidé a soudni' ulivé"

"jako nejara' uábeza"

stihatelny, zabavitelny

ni. lze, je možno, da' se stihat, může být stiháno

Opz NR 25, 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-telny'

vlastně významu ~~činitel. sloh~~ <-tel

vlivem -luy' (chvyluy', zápaluy') ualyka významu
trpne' možnost

viditelny', nauči-, spali-, leči-, zře-,
kua-, smr-

-itelny' : smeritelny', nepřímotelny'

v nově čes. "přes válečnou míru nařadobaním"

německých před. jmen s-bar"

nepředstavitelce - wiede si to nepředstaví

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM
Mláč 11, 101

viz Job. Erb I, 26, § 162, 3

- 120

od 74: chranitel, roditel

lezi orenavatel, paratel, jozypatel, sbiratel,
stapatel X jistatel, vyteratel

Opr NW 75 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

znovu - jcu se jme'ny (znovu^zroreny', znovu^zřice'ni)

hespř. se slovesy

-doby'ti, -obevo'iti, -xoditi, -zřiditi
znovu^zřiditi spř. zřiditi znovu, upravititi, obnoviti

Opř NN 745 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jednotl.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a lice

uz swar

sp. a to
tože

Opn Nč 2, 23, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abduvati dovolenou

revelod.

« zprostiti, zbariti, odliiti, došoučiti, vyšoučiti »

— ic Nuč 9, 28-29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ad 1.

l. k 1.

— il N° 7, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ad

črešty ad b, e)

l. črešty uvedené v odstavci a b, e)

za b, e)

— 10 NÚČ 7, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ai 1928

l. z (4.) 1928

— il Nuč 7, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analfabet

sp. -ta, 2. sg. -ty

-il Nuč^v 4, 20-21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analogy

syn - analogicky
c. obdobne, podobne

-iC NuC 10, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž

" z pohodlnosti, a to ne bez cizích vlivu, nevhodně
uvedo výrazů "čepců"

ale, a piece, přestože, třeba, ačoli, i když, i když
přechodně

< Dostali se, aniž měli k tomu vážný důvod >

l. třeba, i když, ačoli neměli
bez vážného důvodu

Op. NN 745, 8
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

amiž ne
'nafrusto nepr.'

<amiž bys veralefal > spr. amiž bys zarlefal

Opr. NN '45, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amiž (by) na začátku souvěř'
zefriřustue

[Amiž hodláme předložit maximálně jednému, nemůžeme se rozhodnout o tom, že ...

opr. ač (přesto, že) třeba nebudeme aj.

Opr. NR 25, 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amiz na foč. souvětí "nem' možno, aby ... ani stalo jen před
první větou nebo jen před první větou
členem"

Amiz byhom zabíhali do podrobnosti, nemůžeme
se uzmínouti, o tom, jak ... >

bezne' je prve
(am) to nevidaly ani
niko nestykal

podle toho dař, ~~ohne zee~~ viz NR 2, 88 aj.

Spr. < nemůžeme sice zabíhat do podrobnosti,
nemůžeme se však uzmínout ... >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
— il. N. č. 9, 84

aniž in. aniž by

[Když strana předložila své 'podání', aniž je
opatřila kollem, bylo by nutné sepsat ualež
o kolleové 'závadě' >

opr. aniž by

Opr NR 25, 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

< Strana předložila své podání, aniž by je opadřela
náležitým řečením >

Spr. aniž je ~~náležitě~~ ohledovala

Opr. NR 25, 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

odešel, aniž by býval zaplatil

spr. aniž zaplatil

~~il Nic 7, 47~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž (by)

„rozmobil se v úřadu' čestně většinou z pohodl-
nosti místo jiných, leckdy vhodnějších výrazů“
m-ale, třeba, i když, ač

< Kdo nosí nejarou zbraň, aniž má z tomu povolení >

l. nemá z tomu povolení

bez povolení

přes to, že z tomu nemá povolení

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Opis NR 25, 195

aniž (by) + nědo, něco
nědo, nic ...

↳ Zápis byl podepsán všemi členy, aniž nědo
něco proti němu výslovně namítl

syn. Sdo co

Opis NR 25, 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž (by) + ne-
spr. ~~ne-~~

< tudalo se nic měnit, aniž tím nebylo porušeno
která smlouva >

spr. aniž by tím bylo porušeno

Opis NR 25, 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by byl u. aniž byl

7 aniž by ho někdo vyhledal
spr. aniž ho kdo vyhledal

< Stáci nesejí ani vešrou >

spr. aniž ošrou

nespr. : ušdo, uic, ušde, ušam, ušat
něšdo, něco, něde, něsam, nějat
šadny

spr. šdo, co, jary' .. < prošel celý les, aniž ho
jen ve větších podzemí. MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM > fočral >

8 spr. < Takové věci se dělat nemají, aniž by se měly dovolovat
= a ani by se neměly... >
< Oděšel, aniž by na mne počkal > spr. aniž na mne počkal

Opr NN, 745

aniž + -l chybně

opr. < Sedět vedle sebe, aniž spolu uhlavili >

nespr. < Sedí —————, ————— >

opr. aniž spolu uhlaví

Op. NN 245, 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž byl m. aniž by byl

↳ nekouš' se, alys vstupal do pokoje, aniž jsi zadlehal >
sfr. aniž bys

Opis NN 745, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

asfou // alesfou

spz

ie Nulc 70, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atlas

obce Atlas, Atlanta

X pohorí Atlas, - su
Svihlá atlas, - su

il. Nuč 8, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autodrožka

„nestárnoucí vzduch“

— il Nač 10, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autooddíl

„restaurovaný výkres“

— 10. říj 10, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autoolej

„restaurovaný výmysl“

— 10 Nuč 10,69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autorota

"restaurovaný výmysl"

- IP NuC 10, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autozbrojovka

„restaurovaný výhled“

il. Nč 19, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

až do² + subst. děj.

l. vedl. věta dohruď ne-

↳ Těmito směrnici se útváří spravovat až
do vydání čis. služebního předpisu

l. dohruď nebude vydán >

o-Núč 2, 23, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

batoh

Sloven. , Spi-

— il NuC^v 9, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bafoch

syn. batoh

- t^v v lid. výslovnosti
sr. batouch

- h sr. batovina
batužel

- il. Nuč 9, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bedro

1.4. - a, 3. - am // - am, 6. - ed // - a'ch,
7. - y // - am

viz Job Gittl § 295, 8.
302, 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

během

dvařát během roku

"jde o ohraničení všech časov, které vyjadřujeme
předložkami do nebo za"

fr. za rok // do roka

X fr. během předložky byly shledány 4te
závady

0. Nič 3,7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

behem²

"označuje dobu, v jejíž průběhu se něco děje"
= průběhem, postupem

spr. < během seróny si v detail dost peněz >

< během nemoci velmi křehké >

chyb. "bez patrného trvání časového"
při určování čas. míry

< viděl s námi jednou během týdne >

spr. za týden, v týdnu, týdně

< během dovolené si vybral radu >

spr. o dovolené, na
< přihlásil se během 24 hodin >

spr. do 24 hodin

Opis NN 145 52

behem^z

„domyš' vedřelec^z“

im Laufe der Zeit, au cours de la discussion
in the course of a month

čas - čas beži' (viz i v ~~ant. | got.~~)

sirov. beh sveta, behi skolni^z = (postup, zřisob, uřa
behem valdy „nem' uřterat proti duchu našeho

„fředstava plynoucí čas^z“

= postupem, řaděm, řiřebem

X „obranicem' uřch časom'“ : do - dvãkrãt do mēřice
za - řebřat za rok

Opravit MLC S, P7

bez důvodu!

grundlos

sp. bez důvodu

Of. MČ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hexesporae

< zprávi neschopnost učebního & vzdělání >

spr. uade v:í pochybnost

il Nuč 1/159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezměrný
unermesslich

spř - uesměrný

Of. N.Č. 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezodkladně

gr - ihned

- il NUC^L 4, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezodkladny!

b - ke' zaslanu'

"dobře, ale: ihned, obratem je Erabů'

O-NUČ 3, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledně na co

[raložiti Smeunové listy pro gázišty b-e-ě na to,
jou-li v hodnovostních předáčkách čili nic]

"nemožné"

sp. bez ohledu

l. bez zřetele, beze zřemí

— il. NUC 4,20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez ohledu, - e

spr.

Of. NN 245 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledný' c ueohlízi' se na sobu a na nic'
"slovo nové, ale chybné' není" (viz NR 3, 19, 224)

"náhrady navrhované' normami' jazyka český a slovesný'
jako nesčetný, fířný, fířný, nepovolený, čestný, čestný
ný, fířný a i., významu slova bezohledný' se
sice blíží, ale úplně se s tím neshoduje žádný' "

Doucem Ref 40. 19. stol. asi podle bezvzględny
Havl., Pol, Simacek, Křeh, Frašer
jokribne - viz NR 8, 24, 154

— il Nic 4, 20
jeu "domněly' cizinec" v cěs.
Opravil Nic 8, 98

bezpečně uložit co

< bez peče

Spr. uvoj, změněný význam

[REDACTED]

[07] Nč 3, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečně

(o určitosti)

si chci

sp. jisté, určitě

Of. Muč 2, 23, R

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný

b-e' učito, b-e' učitel, b-y' učitel

adj. „ma' již svůj, bezpečný význam“

[bezpečný]

[O] Nulč 3, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodmiěně

unbedingt

sfr. určité, nezbytné, nájisto, jisté

Opr. Nuč 2, 13, 12

bedingungslos

m. bez podmínky, nezbytné, určité

Opravit Nuč 3, 81

b-ě nastoupiti v určitém den

sfr. bez výjimky, skutečně, jisté

-il Nuč 10, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodmínečný

bedingungslos

sp.

bez podmínek
bez podmínek
všichni, všichni

Op. NUC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodstatný

wesulos

sp. lichý, nepravý, nepravý,
slavný, živý

Of. Nč 2, 23, 12

+ jalový, nepravý

l-a' uai'ka

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

sp. lichá, není závažná

— il Nč 8, 131

bezprostředně

u. hned

Opravit Nuč 3, 82

b. e. představené velitelství

unmittelbar

spr. nejblíže představené ...

spr. jen jako termín odbojů, filosof. nebo f. d. m. c. 2, 4
"spojení bez prostředků" bratřích členů

l. říms, ihned, v řadách, v zářeví —ie Nuč 8, 52

[ie] Nuč 10 171

bezprostřední

v b-i' blízkosti hlavního stábu

sp. v samé blízkosti
zcela blízko

Opavice NR 23, 251 (L. Kováčik)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostřední

unmittelbar

špr. nepřiznání, přiznání, samý, v jazyku,
hled u z

Opr. NUC 2, 23, 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostřední
v b-i' blízkosti lesa

sp. hrad podle
u samého lesa

Obj. Nč 2, 23, 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostřední učitel

Sp. nejblížeji, předání

Opz Nuč 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprídmetný

b-a' urgency

gegenstandslos

spis - zlytčova' upomínka

-il Nu'c 8, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný
beršpillos

opr. nečistoty, nevidaný

Opr. NUC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bestar

moraviscum viz NR 1, 220

zřízení bestar a i tar
tar jaro tar

sfr. bestar, i tar, tar jaro tar

O - Nuč 3, 6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beru'cilny'

[přeborů intervence pau b-e'

šveclos

sp. zlytečnē' >

[0-] Nič 2, '23, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúspěšně

Op. Marie, udatno

Op. NČ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúspěšný

Opr. maruň, daremný, planý, jalový

Opr. Nič 2, '23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúfavný

bedingungslos

spi. bez vřfimy, vřichu,
vesmeř

Opř. Nřic 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýminečný

bedingenslos g. bez výminky, všichni, vesměs

Op. N.Č. 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledně
erfolglos

sp. - marne, uadarmo

Of. NÚČ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledný

erfolglos

fr. uarmý, darený,
planý, palový

Of. NÚC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýznamný

m. bez významu

Opravit Nč 3, 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo
b-e číslo

spe- pořadové

0- Nuč 3,85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bežny'

97 nepravem se forla'da' za ucces.

laufend, courant

98 conto corrente, ceno corrente

neřic'i se ces-ypadrovani'

bežny' rod, platt, účet (nem' uzavřen, beži' dál)

bežna' cena, miuce, unra, ouyl, zboží', vydání',
zřirob, výraz

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opavč NÚČ 8, 98

bežny' metr

laufendes Meter

Spr. de'long' metr

Opravil Nac 8, 98

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúč' zpodst.

zůstávat v b-ém o⁶

padle auf dem Laufenden bleiben

spr. zůstávat dobr' zpraven o všem, co se kolem děje
byti ————— u ————— (u) o stavu věci

o tom, jak se věci mají'

užiti znalost věci
formě

znati se dobře v forměch

spati dobře viděti, oč jde

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

il Nu'c 4, 775

bl'zko

roup. bl'zěji, spr. bl'zě

Opz NR^č 25, 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blízko

roup. blížěji, či blížě

Opravil NÚČ 6, 1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blízko Prahy // u Prahy

viz zub 8, 325n.

- il Nuč^l 12, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blížkost

↳ mistnosti nalézají se v bezprostřední blízkosti
Stefaničovy kasařen

in unmittelbarer Nähe

č. hned vedle²

u samých kasařen

keela blížko

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— Nuč 9, 171

blíže

označiti, poznati, prohlédnouti, učiti, vymeziti
se smířiti

"organický vývoj"

näher - něm. vliv nepřesob. křivě

jodivati se na co zblízka, blíže = lépe

"nahrazovat blíže... slovy » důkladně, úplně,
zpracovat... nelze"

"částeč foto slovo na význam svůj"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opravit NUC 8, 98

blíže!

počtem', učem', výklad, vysvětlení, zpráva

"organický vývoj"

učitel - není vliv nepůsobit kusi'oc

"ukazovat ... blíže slovy" → důkladněji!

úplněji, zevrubněji! ← nelze"

"každé toto slovo má význam svůj"

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Opavc Nič 8, 98

blíže vysvětlit co
spr.

Opis NN 745, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blíže² Laušková

Spr. 11²

il Nč 7, 197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blíziti se cemu
↳ říce >
↳ vánočím >

spr. k³

↳ říce
↳ vánočím

"prostředí ... může být jen tam, kde je o blízání"
ve význam. přenes. "vlast. blízání cemu"
spr. <blíziti se kousci své cesty>

- iČ NČ 10, 36

Praxe // ku Praxe MORAVSKÉ
Zub NČ 8, 328 MSKÉ

v měst. výzu. ^{čas} ^{nejví} k³
v přenes. výzu. // dat <blíziti se kousci cesty>

- iČ NČ 12, 96

blíže zpod.

↳ blíže o dani duchodové viz ... >

Spri. blíže poučením, vysvětlkami, vyhled
podrobnosti o
více o

Opis NR 25, 754

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blizsi' zpodst

Blizsi' jest uvedeno ve Vest.

Das Nähere

Sfr. Blizsi', podrobnejsi, ucitejsi' pouceni' ...
Vice o tom najdete ve ... >

[0-] nuc 2 165

Sfr. b-i' vyhledani', pouceni', udaje
- il Nuc 7, 24

// uceni' // vyhled // zprava

- il Nuc 10, 36

blíže¹ poučen¹, výhled

že říci bala¹: du¹ Gladu¹š¹; zvrub¹u¹š¹; úple¹š¹
"ale nem¹ to bolet jako blíže¹ poučen¹"
nem¹ to germ.

// více o tom

// podrobnosti o tom

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

10 Nač 10, 37

bod

Prvek spr. místo, věc, část, stat^u

bod rozřazení, věstník spr. odstavec, článek

Op. MČ 2, 723, R

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

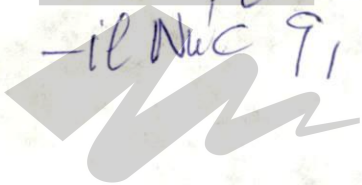
bobodužba

jedn. čís.!

opr. — y plus.

— il Nuč 9, 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bombardovacia

(bombardovací (letoun))
bez pozu.

Opr. NR 24, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bráti neřekli; aby vyrazil z Ciztu

Sp. nevyrazil cov. : nevyraží

il NuC 10 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři

beru // beru

berou // berou

sp. beru, berou

no Nuč 3, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brati / vziti ohled
zřetel

podle určité vzoru

spr. uiti ohled na co
uti // obraceti zřetel, ξ^3 , va⁴
zřem
utit co na zřeteli

klz : ohlížeti se na co - hleděti, přehlížeti,
přehlédnouti ξ^3 ,
dhati, setěti, vsilovati si čeho

Opř NN 745 38

brati / vziti

ohled na co
Zrůček

Rücksicht nehmen

sp. hleděti, zřítel unti, & čemu
obraceti na co

ohlídati se, ohlížeti se na co
všimati si, dbati, šetřiti čeho
ohled unti na co

Opavc NÚC 2, 23, 25
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři co na vědomí

lze?

 Opr. Nuč 6,2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budiž[✓]

[Tibe budiž se spravováno >

< Budiž sem sděleny přičiny, proč spis nebyl
dosud vyřízen >

< Od vymáhací úřady budiž upuštěno > l. < Od vymáhací ...
upuštěno >

Pravidl NR 25, 751

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

by

"epis. arch." viz NR 6, 22, 221

-il Nuč 7, 57

↳ řada se proto, by bod 6 byl nově sčíslován

l. alby

-il Nuč 7, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

by účel.

opr. aby

ao Nuč 3, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť + přerous
fut

spr. byť + přičemž činné'

[byť se suazil' / se bude suazit' , spr. byť se suazil']

Opr. NR 25, 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť^v + 1., 2. os. přít

spr. 3. os. sg. 1. pl.

nebo spojky ačkoliv, třeba, ⁷ i když

[byť^v jsem se suzil, spr. byť se suzil]

Op. NR 25, 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť + by

opr. by

Uebidba uvažovat o způsobu krázení na hladě

- byť by se týkaly jen té které společné věci

opr. byť (i) se týkaly jen té nebo jiné
části (některé) společné věci

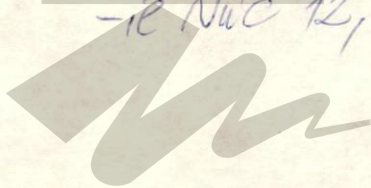
Opis NR 25, 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť by < se hrály jen cívni společně ude >

opr. byť se hrály
i byly se hrály

-10 Nač 12, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť^v + part. love' v minulosti

spz. + byl

< Nebyl by býval upustil od své státnosti,
byť^v ho to stálo i existenci >
spz. byť^v ho to bylo stálo

Opis Nr 25, 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti.

3. sq. jest || je podle stylu

to je stanovisko správné

to je jen & tomu l. to jest

il NUC 8, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyti + inf

< nedodržení chůze jest vždy odvodniti ... >
"nevypadráje uravni ani fialni povinnost"
spr. třeba, nutno to odvodniti

il Nuč 7, 150

jest mi něco učinit "neřikozene"

X "řikozena" povinnost
"nutnost" MORÁVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM
< všem nám jest zeno to >

ve výzu obycjeje fobicevnosti, nutnosti

l. je třeba, je nutno

< jest se řiditi základou >
l. je třeba se řiditi, nutno

se řiditi, řid'te se ...

— il Nuč 10, 67

byti

jest uciniti

< potřebné jest zarditi >

Das Erforderliche ist zu veranlassen

zastar.

„nebém o přirozenou nutnost, tedy o něco, co je
namu dekorativní souzvu“

< Všem nám je uměti >

l. (je) třeba, (je) nutno něco učinit, musiti
Opavil NK 25, 151

jest
-ti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf

arch. jest (mi) něco učiniti
každému člověku je učiniti

l. musí učinit

je třeba něco učiniti, musíme něco učiniti.
musno

[il] NÚC 10, 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číst se být zbráceným

spř! číst se zbrácen

hemocen, ofubten, povinen

Oper NN 245, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. býti

spr. D

po slouzech elitit se, privit se, osvědčit se,
vrázt se, zdat se aj.

spr. < to se jví málo užitečným >

Op. NN 245, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. byti + instr.

po slovesech cititi se, proviti se, zdati se aj.

< cititi se byt dítětem >

syn. byt

Opis NN 75, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + gen.

byti toho názoru, že
podle desy Ansicht sein

l. domnívati se, mysliti, souditi; že

— il NUC 7, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť & + subst. verb.

vení spr. ve výzu. "pouhé možnosti"
"slučitelnosti"

něco je & dostalí

spr. lze, je možno dostat
něco se dostane
něco se někde prodává

pod. Gb je & pronajímá

X spr. " míra nebo stupeň vlastnosti nejdříve děje "

- < vení je & udušeni >
- < to je děveč & kulibání >
- < je to & nenučeni >

Opr NN 75, 22

byti k³ + subst. děj

je & dostanu'
nic nemí & viděmí'

spr - lze dostati
nic nemí viděti
nic tu neuviděti

Of. Nuč¹ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s to + inf.
aby spr.

nezapomínat na mouhu } něčs učinit
dovedu }
jsem schopen }

ie Nuč 10, 160

převodně: mohl s to byti + inf. — raději s aby

neumohl s to byti zaplatiti

by abych zaplatil

ie Nuč 11, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byli v stavu + inf.

germ.

ic Nač^{iv} 11, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cevní si číslo
[věci' frázne] spr. co
kontaminace foelle vážiti si věci' frázne

il Nuč 10, 151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čatovská
příručka

spis. Čatovská
Čatovská

Opravit NR 23, 252 (L. Kováčik)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

celkem,
či v celku?

~~Opz Nuč 6,2~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celodenní pochod

spr.

proti celodenní

„pouhé denní by bylo proti noční“

— il. Nuč 8, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cena

za cenu čeho

<prodloužením úředních hodin>

opr. i kdyby bylo nutno prodloužit úřední hodiny
se musily

i kdyby se musilo pracovat přes čas

Opr. NR 25, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cena

za každou cenu chci dovést

zpr. stříj co stříj

Opravd. NK 23, 253 (L. Kovaneč)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cena

69

za každou cenu

spr. jen ~~to~~ původ. výzk. učením
slova cena

↳ vyjít s penězi za každou cenu > přenes. výzk.
neces. cena

70

spr. za všech okolností, na každý způsob,
každým způsobem

buď jasně buď, děj se co děj

spr. ↳ vystát s penězi děj se co děj >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oper N. N. 145

Cena
za každou cenu

um jedou Preis

spr-shij co shij, dej se co dej

bud' jeb' bud'

write, jiste

Opř Nulc 2, '23, 12

11 V obchodě lze ovšem koupit za každou
cenu nebo neprodát za každou cenu.

- il Nulc 10, 118

Cena

69

za řádnou cenu

spr. jen s přívod. výze-
slova cena

70

< s tím nemůže vyjít za řádnou cenu >

spr. nemůže vytačit na řádný způsob,
za nic na světě, za živý svět,
ať dělám, co dělám
nikterak naprosto ne
pod řádnou podmínkou

Opř NN 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cena

za každou cenu

um seinen Preis

sp. za nic, za živý světlo,
křtenad, naprosto ne

germ.

sp. shij co staj

Of. NUC 2, 23, 12

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM
ic NUC 4, 136

Cesta

131 provésti co cestou uvažovací

podle im Verordnungswege

132 Kadlc - Heller : způsobem uvažovací // uvažování

Fiešník 10, 131-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cesta

podati žalosti uředni cestou

sp. uředním postupem

il. Nuč 10, 732

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cesta

zjistiti c-ou hospodářské spravy
spr - u²

O- Nuč 3,55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cesta cestou²

< zaslějte spisů rázu hospodářského - správního cestou
hospodářské správy >

"ma' hosp. správa nějakou cestu?"

řeknou cestou
topografickou - "

"odklanjeme se od významu slova cesta,
který má sloužit"

spis. řemeslné
topografické

"napodobujeme německou" im Wege

spis. zpravitelství o čem exaktnou cestou
postoupiti spis MORAVSKÉ "

viz NR 5, 27, 259
ZEMSKÉ
MUZEUM

spis. předevzítím
skrze⁴ (NR^v 3, 299, 193 n.)

-il Nuč^v 4, 38

cesta

cestou čeho
< příslušného okresního úřadu >
spr. prostřednictvím²
obce⁴ [redacted]

| cestou ofertního řízení
l. v nabídčové řízení
nabídkového řízení

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Opis NR 25, 160-1

Cestou

↳ byt nabídnutý mu cestou výměny >

im Austauschwege

Spz. výměnou

ie Nuč 11, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cesta

cestou toho

< vymanáti náhradu cestou finanční prokuratury >

sp. prostřednictvím toho

služe toho

il Nič 8,68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cesta

ničo mi stojí v ceste
etwas steht mir im Wege

není to geru.

// ničo se stává do cesty
ničo je v ceste

- il. NÚČ 10, 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cigáři

→ čes. dactyl's

Opř NR 24, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cítědomy'

Zielbewusst

fr.-předny', promyšlený', učelny'

Opř. NÚČ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cítiti se býti pošrozeu

„vkládati neurč. způsob nedřeba!“

opr. cítiti se pošrozeu

— il Nuč 9, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cizokulur

l. cizí, nečesky, výraz

[10-] NWC 3, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co doplnkové a přivlast.

< Svobodu N. N. hlásí se co dozorce desátu >
velice
ve oblibě ~~vst.~~ ces. sbrod. věm a hojné v nové době
"cocěš"
nemí germ., ale l. jaro (žito)

Spř. hlásí se jaro...

< určiti kpta X. Y. za velitele, velitelem
kvačarů >

< doloždem p. a doložad // za doložad fr. Eládku
& iádosti ... >

chyb. - kv. "cocěš"

ao Nuč 3, 150

-il Nuč 5, 75

co do²

< výnos se zrušuje u co do vyhrášení uročen >

opr.: strana²

il NUC¹ 4, 151

co do²

< jak co do množství, tak co do ceny >

viz NR⁹ 225, 25¹

u Jg, Šaf, Val

opr.

— il NUC¹⁰ 10, 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

což

[Ládal o odhlad výřonu exerce, což však
mu bylo odeřřeno >

opr. ale byl mu odeřřeno

Opř NR 25, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Což

[zamítání žádost vojína v zácl. N. N. ,
o čemž budiž výrozuměn >
opr. zprávě její o tom

ŘNúč 17, 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

částka

poučeno s částka

kc

"zbyt."

- 10 Nuč 8, 45

žaloba na službu v částce ...

zbyt. : v částce

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

10 Nuč 11, 91

Čepirohy

v Čepirohách

lid (ubr.) Ivan

epis. — rick

— il Nuč 7, 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

č(í)li)

curriculum vitae č(í)li) stručný životopis

" Č(í)li) má význam rozhodovací, někdy nebo(li) rozhodovací" i rozhodovací. Místo č(í)li) může být nebo(li), ne však naopak "

~~l.~~ l. nebo(li), (a)neb(o)

"Tam, kde se bodí rovněž, je správné nebo(li);
nesprávné č(í)li)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— il NUC 10, 3

čepoviti'

L. nečvra

Opavit NR 23, 282 (L. Kovarski')

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v.
či ke
čili nic

sp. v druhé části otázky rozhodnutí

// nebo

↳ Ty-li jsi ten, jemuž přijíbí ma', čili jiného
čelati máme

// nebo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

18 NUC 10, 3

číslo

^{děla}
vaha čim' 597 29

l. dělo važi'

[10] Nuč 6, 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

číniti

číniti se oznamení
" vesňari "

-12 MČ 4, 25, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

činitel učitelský proti³

sp. učitelský proti³

-il Nu^c 4, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čiuit sdělení
s. sdělovat

Opravit NR 25, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

PROSTOR
PRO
PŘÍLOHU
Č. 100

Činit vyzvání
l. vyzvat

Opravit NR 25, 249, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čistopis

NR 10, 26, 84 : u'demichy' výrobek podle něm.

Reinschrift

mohli bychom říkat přepis na čisto, ale č. se už vžil

-10 Nuč' 9, 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čistý

č-a' pravda

resp.

0 - NUC 3, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítárna

s - i' podle PČP XIX, 19

- il NUC^{1c} 4, 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítati

[ta kniha čítá' x stran]

spr. má // obsahuje

"o věcech nežijících nemůžeme dobře číst
říkat, že něco čítají"

[obec čítá' x obyvateľ]

spr. má // je v ní // žije

[pluh má' x frajori]

spr. se skládá' z² v ní
je složen

[človek čítá' x rodu]

spr. má', je mu, je xletý

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opis NN 245, 71

čítati

čítá' číť toliš a toliš obyvateľ,
či je ma'
je, žije v mi'

Opr. Nuč' 6, 1

zählt

sfr. uiti'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ie Nuč' 10, 82

[písmenka čítá' 4-6 písmen >

sfr. seláda' se z nich.
je z nich složená
o 4-6 písmen

ie Nuč' 11, 166-7

čítati toho L & svůju dobrym přátelům >
mezi nejlepšími znalce

opr.

opr. NN 35, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

členy

spr. tvořeno, ale užívanejší je členka

— il Nac 8, 15f

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtenecny' // -i'

oboj' sji.

ie NUC 11, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyři

ze čtyřech ustanovení spr - čtyř

- IČNÚČ 9, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čtyři Dvory

do Čtyřech Dvorů

fr. do Čtyř

- R NÚC 4, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

da' se soucit, se ... možnost = lze
je možno

" správně ve výzvu - možnosti nejen o osobách,
ale i o věcech "

syn. < da' se přemědit > = lze jej přemědit

< starý strom se nedá ohnout >

→ NÚC 10, 36

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalek

141 < je d-a doba, kdy vážné konflikty budou
uváděny svisle >
viz Job-~~101~~ 5676 2

142 cesta je daleka'
je daleka' doba, kdy... "je-li podléteu
něc"

10. Náv. 10, 142
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalsi' zpodst.

[v dalsim zminuji se osoba o...]

spr. v dalsim textu, paragrafu, cláku, stati...

[v dalsim pu letova a lety]

spr. v dalsim textu, dále

[dalsi' bude označeno]

spr. dalsi' podrobnosti, údaje, opatření

[jest zaručiti dalsi']

spr. zaručte všo bude dále třeba,

učíte dalsi' potřebua' opatření

zaručte vše (chno) dalsi'

[z dalsim je zabrus]

spr. z dalsim zneni', texty, poučeni'
z dalsim, řádku

Opr NR 25, 15-4

další' zpodob-

< Další' označením fordeji
das Weitere

sp. zevrubněji' zpodob. fordeju... >

[o-] Nuč 2 165

< nechati provéstí další' >

sp. zříditi; nebo třeba

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
[i-] Nuč 4, 74

< d-i'vám označením fordeji >

sp. další' fordeju, podrobnosti

- i- Nuč 70, 4

další výrobky

spř. < zrušit, ceho dále tržba >

—il Nuč 10, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalsi' potriebne' zjedst.

< zaridite d-i' potriebne' >

Spr. ceho dale' triba

il NUC 90, 4

< dalsi' zaridit'ue rozkazem >

Spr. dalsi' nutna' opatreni' ucinu
dalsi' nutne' rozkaz vydati

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ [il] NUC 11,39
MUZEUM

dělní

bez d-ího

opr. bez d-ího jednáni', rízení'
bez všeho, florké, ihned ...

Opr NR 25, 154

bez d-ího je krajmo opr. samo sebou je zřejmé'

t.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalsi' zpodst'

bez d-icho

↳ to ma' bez d-icho za nasledok ...

spr. bez d-icho piderani'

bez jaderoloti d-icho rizeni'

beze vcho

fraste

ihuedo

↳ bez d-icho je zrijmo >

spr. samo sebou je zrijme'

Opz NR 25, 154

dalsi' zpodst.

bez dalsiho

sp. bez dalsiho jednoduší
muzei'

beze vsiho, ilued, proste

il NUC 10, 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

další zpodst.
v dalším

spj- v dalším výkladě
článek

v další stati

v dalších řádcích

-il NuC 10, 118-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

další
až na další

sp. až do dalšího opatření, rozhodnutí, až do
odvolání, na ten čas, (pro)zatím

Op. NR 25, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalsi'
až na dalsi'

opr. až do dalsiho opraveni'
až se ustanovi oznamu...; (pro)zabim, až do
odvolani'

Opr. NN 45, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dalsi' zpodst.
až na dalsi'

spr. až do dalšeho opatření, rozhodnutí,
až do odvolání,
na ten čas, (pro)zabíjí

Opr. NR 25, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

další effort.

ar na další

sfr - az do dalšího opatření
az do odvolání
na ten čas
zatím

Opz NUC 2, 23, 77

zadávatelne vyrobte az na d-i' you
jednolho druhu

sfr. az do dalšího opatření
na ten čas, zatím rozhodnutí
prozatím

ODRÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- il NUC 10, 4

dati domu co na vedouci'

lze z.

Opr. NÚC 6,2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den

< přidání ke strážce pro muzeu a den >

podle pro leanu und Tag

l. na muzeu denne

[il] nůč 11, 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den napadu

viz Kadlec^(?) - Heller (fr. slov. něm. - čes. názvosloví
úřed. a právní čes.
2. vyd. '23)

frilad Anfall(s)tag

'den právního nároku na co' již v stc.

-il Nic 6, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děravý

syn - dě -

~~il NwO 9, 167~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deset

do deseti, čásběji: desíti

tež devět, dvacet, čtyřicet aj.

—il Nuč 9, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deska

2. pl. desek, l. desek
viz NR 3, 79, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Desinfektor

(!)

— 10 N° 7, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

desky

Pr. čes. prav. : 2. pl. desč // desč

spra'vnější : desč, fod. hledič, středně

il Nuč 10, 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

destricēa

sp. - st -

vis stc̃.

-il Nuč⁴, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

detailní výčet

opr.: podrobný

il Nuč^l 11, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dik³

[dosahnutí] formou di'ě neimomé fili >
podle věu.

spr. neimomé fili'

// před. // fro⁴ // podle² // v. přičinná

[il] Nic 9, 164

Geb. Entl II, 220

[di'ě(y)] jeho neotřezost byl touhou zachráněn >

spr. jeho neotřezosti ap.

[il] Nic 11, 71

Ste frim.

2. Dikete // Dike

3.6. Ditehovi // Dikovi

adi-fos. Dikelin // Dik'ur d'um

— il Nuč 9, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dítěbova' // Dítova'

- il Nuč' 9, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

duh-ě

<placení učebí se děje tímto způsobem>

„necis.“, „rozvolá čuě“

spř- jsou placeny
platíte

— il NÚC 7, 51

vydávati' a přepřimati' zásob se děje
necis.

spř- zásoby se vydávají' a přepřimají'

— il NÚC 9, 52

diťi se

ponajmäni' uvolnených G^o nesmí se diťi bez svolení'
úřadu

l. uvolněno' byt' nesmíjí' byt' ponajmänu

Opr. NR 25, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dit'eo

1. 4. pl. dit'eo woli: dit'ea
dit'eo, dit'ea, dit'eah, dit'eam'

il NUC 8, 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

de²

práva, záruka, slovo

spis. podlé 2

O. N. Č. 2, 23, 12

"milo. přívodně významu pro činný jako předl. pro"

"nezpř. ve významě dnešního podlé"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

O. N. Č. 2, 23, 59

dle možnosti

← vyšetřovati se dle m-i oprav →

li co možná

[Fil] Nuč 10, 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dláča, či dlepač

Opis. NUC^č 6, 1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dliti 'meslati'

3. pl. dleji', dlej, dlel

X dliti 'prohlavati, prodlušovatí, odhládati'

3. pl. dli', dli, dlil

o- NÚČ 2, 23, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dluhovati

či dlužiti, býti dlužem?

Opr. Nč 6, 1

dluhovati, dlužiti somu co
schulden

spr. býti dlužem somu co

X spr. dlužiti se 'uvalditi se v dluhy'
dlužiti si peníze

— il Nč 7, 147

hlubji'ce'

nespr-

O- Nuč 3, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alubujica' lécobue'

spr. dlužue'

il. Nič 7, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlazba,

či stěba, nutno, musím?

~~Op. NUC~~ 6, 1-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužius + inf.
<rozuměti>

sp. frība

-il Nuč^č 4, 158

zbyt. ruzsumus

sp. frība // rukus // ruzsi se

il Nuč^č 11, 125

"slovo papkové"

// sluši se

MORAVSKÉ NŘ 15, 55
-viz Hállov

ZEMSKÉ

MUZEUM

-il Nuč^č 12, 6

dušm'

do dušm'ho due

"Eratsi'" do dues

O-Nuic 3, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

do²

55 Ljdu do roty >

56 spr. k³ "znamena' směr", jal též celový a u'čelový

O- Nuč³,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doba

na d-u osmi týdnů

u. na osmi neděl

Opravit Nuč 3, 82

Jeb. Erb II, 220

[napraviti] [redacted] na dobu jeduobu rodu >

spri-ua rodu

[ic] Nuč 11, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doba v d-ě

^{vzpravení, si}
< výřezem v době podle možnosti nejbratř!
opr. prosím, alejte věc vyřídili co možná nejbratřve >

~~0-Nič 3, 86~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobro

^{částečně}
připravené

8 d-u rozpisové položky

spř. v prospěch rozpisové položky

[0-] NÚC 3, 85-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobro

vítovatí co z d-u toho „nařadobemika“
zpr. v čí' zprávách

 Opr. NN 245 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobrozdávní

Titelachten

of. Dobří zdávní
posudek

of. NÚC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobyti co
↳ předávkou spr. ceho

X dobytí Braumory, řepu

— i'c NuCS, 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

docíliti

"plevel"

spř. dobytí, dodělati se, domoci se, dopracovati se,

dosáhnouti / dorici, dojít, dojetí / čeho

uabyti čeho, dohážati, dovésti, předstíti, svěsti, zkrátiti
co

Opz NN 245, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

docílití cihla, cih
dosáhnouti, dosíci,
dobyti, dodělati se, dopíti, domoci
se, dospěti, dostitnouti,
ualyti,
dodržati,
povděti,
získati cihla ?

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opř. NÚC 6, 2

Pravidla mají toto slovo

"dostalo se do nich pravidel podobně
nedoplněním"

—il NÚC 9, 134

dociliti

erzielen

sp. domoci se, dostihnouti, dodělati
se čeho;
dostat, dovésti, porádit, z¹⁸⁸at
CB

Op. Nič 2, 23, 12

u. dosáhnouti, dovésti, domoci se
čeho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opavil Nič 3, 82

u. dospět čeho, dojít čeho

sp. dociliti = domítiti

-il Nič 4, 52

do držeti smlouvy aj.

jeu „domnělý cizinec“ v době

Opavc Nč 8, 98

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dodržovati čeho
pravidel >

Sp. - co

- il NUC 7, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dohodnouti co < podrobnosti >

< jakmile budou dohodnuty podrobnosti ... >

„nášle“ slov. dohodnouti se o čem

sp. jakmile nastane dohoda

— se dohodnou
se dohodnete

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— il Nuč^v 10, 119

dojiti / docha'ziti toho² X souu

< došla na's vysvědčení' = dostali jsme je
> došla na's / smlouva = byla uánu zastá'ua >

X < došla uánu vysvědčení' = spobířbovali jsme je
> došla uánu / smlouva = vyřídila >

musíme bedlivě řebřiti výřnamoveho
rozřřitu⁴

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

il NÚC 4,52

dojiti k čemu

[nedostalo se hladnému vyřízení žádosti]

l. nebyla hladně vyřízena žádost

Opr. NR 25, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dají k čemu
L& založení společnosti >

l. společnost byla založena

il NÚC 11, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dokazatelný

poelle - bar

zpr. lze ji dokázat

il. Nuč^{1 v} 11, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolemi'

PCP 176 : dolemi' // dolemi'
viz v obr. turnos. D-i' Pasegy

sfis.

il Nu'c 11, 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

don^v < nahlednouti >

je s aruz. i on, pro, ve, za
Spr. do veho

- il NUC 10, 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

clonis

"vylučuje (bohužel!) dnes z užívání
stará slova list nebo gram"

-il Nuč 10, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dopisovati komu
dopisovati si s kým
podle dopis

‘Korespondovati’

„ve většine případů bychom jistě vyptávali se
slovesy psati, napsati u komu, psati si s kým-
kým ap.“

ale slova dopsati, dopisovati v tomto významu
zapustila již před hlubokou rozvězou v dnešním
j-ě, aby se bylo možno zapovídat“
- il Nuč 10, 96

doprava

Spalebný sled se stáčí doprava >

„nerozumnějšíme po své vůli ... průběhu čne“
spiežy 4

l. napravo, vpravo

— ič Nuč 8, 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doručitel

sp. dodatel, odevzdatel

Op. NUC^v 2, 23, 12

DEKORACE OBRAZKŮ A VYKRESŮ

OSTRAVA PRO JAZYK ČESKÝ

ROBOTA V PRŮMĚ

BRNO, GILLOVA ULICE 1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doručiti

einhändigen

spr. dodatí, odevzdatí

Op. Nič 2, 23, 12

d-ti do vlastni le rukou
dovolen v odb. post-uzavodovs'

spr. dodatí, odevzdatí

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Op. Nič 10, 4

domčovaci' žuiba

sp. dodaci', odevzdaci' žuiba
žuiba dodavek, odevzdatvež

Opř Nuč 2, 23, 12

listeb

sp. střiženka

ie Nuč 11, 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

domu č. 12

spis. dodací, Emla, Emla dodavatel
odevzdací, Emla, Emla odevzdávek

Opř. NÚC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dosáhnouti

dvou braně

nevolná zásluha

úspor

l. dát, vstřícti dvě braně

l. ~~ne~~volně zásluha

l. ušetřit, zahospodářiti

Opis NN 745, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dosavádu'

syn. -adu'

ser. dosavad
poravad aj.

[File] Nč 5, 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dosici
stic. dosicci

luis.

// dosal'bnauti

— il Nic' 9, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dostati úsolu

"frépsněji" dostati v čem srov. slati, setovati, vtrvati v čem

sp. dostati v slibu, slově, smlouvě, povinnosti,
závazdu, úsolu

|| svůj úsol pliniti, vykonati

—il Nuč 7,25—

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dostati čemu
↳ povinnostem > spr. v čem

kontaminace podle dosti učiniti povinnostem

il Nuč 10, 151

dostati smlouvé

spr. dosti, radost učiniti čemu

splniti co

dostati čemu v čem

srov. státi v slově

[il] Nuč 12, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotazník

denominativum

← dotazný list III

[O] Nuč³ 3, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotazování se po čem
po čem

Spis.

[10] NUC 3, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

13 dotýčný 'stýčný', dotýlový

spr. dotčený + subst.
zaměstnanec, osoba, zařízení

14 též jmenovaný, řečený, uvedený

Opis NN '45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotyčný

spr. 'dotykový', & 'dotyku se vztahující'

<dotyčný bod, d-a' elektrina>

ve významu 'der betreffende' ^{= 2. předmena 'dotykem'} ^{erwähnte, genannte}

spr. 'dotčený' = ten, jehož jme se dotkli

1. ten, o něm, talový, řečený, jmenovaný, uvedený,
"odrazujeme-li na věc nebo na osobu, o které
se v předchozí větě již ušlo" + subst.
2. příslušný, toho se týkající; o tom, jehož se
týká, o němž jde ten aneb o něm
"neodrazujeme-li na věc anebo na osobu,
"které se výjimečně buď vůbec anebo v tom
onom případě týká nebo týkati může"
3. Ø

-il NuC 10, 99

dotpčna' hereda

sp. dotpčna'
ova

Opravit NR 23, 252 (L. Kovomertý)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotyčné 'narišení'

opr.: dotyčné 'narišení'

Opr. NR 25, 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotyčný

betreffend, der b-c

spr. a) ten, řečený, jmenovaný, dotčený,
onen, taký

b) předložený, toho se týká, [spr. 27]
o tom, jehož se týká
o něž jde
ten který

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opř. NUC 2, 23, ~~22~~ 12

dotyčný vztahující se k

spr. dotčený
ten onen

il NUC 8, 29-30

dotyčný zaměstnanec
spr. dotčený

Opz NK 25-241, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotčeny' uare.

opr. dotčeny' zaměstnanec
— a' osoba, muž

Opr. NČ 25, 341, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotyčný. Způsob

der Betreffende

resp. u. dotčený,

přiložit podst. jm. (v daném případě praporek)

il NÚČ 8, 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovoliti věnu

↳ předtím dovoli' poměry pracovní' >

Spr - co (konec)
Spr - dovoli-li to pracovní' poměry
- il NUC 8, 13x

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovolovat čemu,

či co?

Opř. NÚC 6, 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovolovati si.

dovolujeme si ředitelství žádati.

škol. zdatost

A. O. Něc 7, 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doovní číslo
< 60. rodu věku >

sp- co
- il NÚČ 7, 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrazci

prav. soud. termín
jinal l. při-

Of. NN 245 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozrát čeho / dozrávat
něčes. <nejednoho pozorování>
<něco dozrálo změny>

opr. - zkusit je
zažít je
něco se změnilo

kvůdy - utrpět škodu
aj. dojit nevědu, utrpět porážku, dožít se
úspěchu, zkusit úspěch, dočkat se zklamání

opravy aj. - něco bylo opraveno, něco se prošlo,
bylo přepracováno, se zhoršilo, se zřídilo

OPR. NN 75, 15
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvati co . domněle uslechtole' 7
opr. při - zbraťu
u - chybu

Opis NN 745, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvati - vinn

sp - vyznati vinn
přiznati se

[ie] Nüč 5, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozrát co
↳ možnost ↗

Spr. usouditi, že je možné
[redacted]

-10 NUC 10, 50-51
[redacted]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotazní čelo

<opravy>

sp. tyti opraven

<změny>

sp. dočkat se změny
tyti změn

<zpoždění>

sp. zpozditi se

— il Nič 10, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvati čeho

< zlamání >

sp. dozvati e čeho

- il Nuč^e 10, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvat ceho
Luelichs zpoředeu

sp. zduiti na sobe co
dočlati se ceho
zariti co

etwas erfahren
dozvat krywdy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Nulc 70, 57

dozvati směn Zpředjší dozvahy směn >
opr. : Změnit se

Opr NR 25, 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvati, se (chybil)

sp. - uznati, se

— il Nac¹ 10, 51

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozvědět se z čemu

— , že
— si, že

„domněle uslechněte si“⁷

l. při- se z své vlně
— , že spáchal ...

si, že ...

Op. NN 245, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozuati se / dozuavati se & oemec
syr - fri - < & vine >

 - 10 N^c 70, 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dověděti se

brusici zavrhuji: -2- 288.

Prav: dověděti se // dověděti se

— 12 NAC 7,67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

druh

v sq. < píšely a karabiny všeho druhu >
aller Art v čes. = celého druhu

v stč., Bartos: všelichy' (lit' druhu')

spř. v pl. všech druhů

sov. dostupná všech kvalit'

spř. všech oborů

o- Nič 2, 152

< komunikace všeho druhu >

aller Art

Jeb Ent II, 5719, 29: zboží všeho druhu

spř. všech druhů, větší zboží

spř. komunikace všech druhů || větší komunikace

il Nič 11, 87

daub

tri dauby beden
troji' daub beden

„staci'“ troji' bedny

nekolik daubů puseb

spř. ušolizeny puseb

o- Nulč 2, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drub

vopáč tohoto drubku
výložky jiného drubku

spis. talový vopáč
jinaké výložky

o- Nuč 2, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deuhofis

opr. i stejnofis

il Nulc' 11, 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

duhovodny' < požadavek >

sp. vedlejší

il Nůč 7, 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvířkostranný

↳ k d-ému přípisu hláskám, že ... >
podle něm.

vyfotit, tato vhodná formule není 'fotická'

D-NUČ 3, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dr. Zetzi
poradu, schůzi
halten

Spr. - Souatř

Op. N.č. 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dužeti denni' rozkaz

halten spi. čisti, oznamovati

Op. NUC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deseti řeč, předvádění
halten

Op. učiti
uklívati, řečniti
předváděti

Op. NÚČ 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti službu
halten

spis učti.

Of. Nič 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daržeti škole

halben

sp. uč. 1

Opf. NÚC 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti

celý den jako den svatební

l. slaviti

arg: 'něco první držeti, zachovávat')

apr. držeti fust, fušazdu, obyčej

— il NuČ 9, 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsledky
důsledky choroby
důsledky

spr. co z těchto logik vyplývá = konsekvence

spr. následky
něco učilo důsledkem co
spr. ten a ten následky
učilo za následky
způsobilo // zavim co

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Spr. NN 15, 16

důsledky

< jedním z d- tří hlavních bodů opomenutí
bylo... >

spr. následky

„důsledky je logický, následky faktický“

= souhlas

„přímé odvození soudu z daného soudu bez
pomoci soudu“

sov. v důsledku své zásady

— il Nuč 9, 134

číslo

číslo čela

v hydrobat. form. výraz⁴

Op. NR 25, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsled

76 v d-dku čeho

< výměny eslejníc >

spr. pro výměnu // protože ponevadž

< poziti' jedovatých hub >

spr. fo poziti', poziv je

< úrazu >

spr. fo úrazu, následkem úrazu

< neopatrnosti >

spr. z: neopatrnosti, neopatrnost'

spr. jen tam, "kde má jednat' vlnitku logick'
výplýv' učeb' & učeb' & učeb'

Opř NN '45

17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úspěch

101 < v úspěchu zrušení platnosti branného zákona nepodléhají... >

102 l. protože platnost branného zákona byla zrušena,...

Opr. NR 25,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsledky

v důsledku čeho

„lynovat. předl. výraz“

Opz NR 25, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsledek

u. podle²

[v d-dru výnosu řádku o sdělení...]

spr. podle výnosu

-il NuC 4, 140

„slovo z logického nářevování“

„soud zabývá se na předchozím soudejšímu“ spr. v d-u své řádky

neumí spr. ve vým. (nářevování)

v d-u platoneho zářevní

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spr. podle²
vzhledem k³

-il NuC 5, 132

Jeb. Entl II, 220

[byli zaraženi v d-u smlouvy]

spr. podle²

[ie] NuC 11, 79

důsledky

v d-ku²

spr. pro

Opř. NÚC 2, 23, 12

↳ v d-ku "naše demokracie" "K mezinárodní službě" >

spr. protokoly, fonivady, přílohy

do NÚC 3, 157

↳ v d-ku nepřiznáního "focasi" >

spr. pro nepřiznáního "focasi"

— ič NÚC 9, 134

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

dišle de E

v d-u toho

gr. pro to, a proto, a tal

-ie Nuč 8, 132

viz Geb. Eide II, 220

[ie] Nuč 11, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~11~~

důsledek

v důsledku toho

Spr. foto, a foto, a dal

— il Nu'Č, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo

z d-u

sp. 2², fo⁶

Of. Nuč 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disbdeš

v d-čísle 70hs

sp- foto

Op. Nač 2, 23, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děsivé 'děsivým způsobem'

< rovnou d-ě dostaly >

stačí: stále
jen

~~Opis NN 745, 17~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsledně

spř. a proto, a tak, a tedy
↳ nastalo ^{teplejší} lepší počasí; d-č není třeba tolik
topit >

Opř. NN '45, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důsledně

[d-ě budeme musít zajistit co nejdrůve
nové zdsoby >
podle předpisů

sp. proto
z toho plyne, vyplývá, vysvítá, že
důsledně toho je, že

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
N.č. 7, 168

důvod

z d-u opatrnosti
uhlídku

spr. z opatrnosti
protože se uhlíku'

Opr NN 245, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divod

[snížení vyrovnávacího přídatku z divodu
odst. 4) § 196 platného zákona]

spr. z divodu uvedeného v odst. 4) § 196
podle odst. ...

-il NÚC 8,6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

človod

z d-u²

sp¹ - fro⁴
ridě se, riděm-li se čim
oftraje se, oftrám-li se o⁴

il Nác 8/6

z človodu přehlednosti

sp¹ - fro⁴ MORAVSKÉ
ZEMSKÉ [il] Nác 11, 104
MUZEUM

důvod

z důvodu zjednodušení zásobování
spíše aby se zjednodušilo

 Opr NN 745, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dívod
z dívodi jednotnosti spr. pro jednotnost

Opz NN 145, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důvod

z d-i, z d-u čeho
"grobat. předl. výraz"

Opis NR 25, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důvod

101 z důvodu něho
z důvodů

[z důvodů definitivního provedení lišivace]

102 s. protře lišivace byla do současná

Opz NR 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divod

z toho d-u, zē

aus dem Grunde, weil

u. proto, zē

protozo

Opavit Nač' s, zē

není to vespr.

vliv xémiciny i aus dem Grunde, weil

chybě: z toho divodla, fou vadz
přesto

sp. proto, zē

ic Nač' 10 167

důvod

m. pro⁴

↳ z důvodu stručnosti uvádím jen to, že ...

„výtah kancelář. činnosti“

stačí: pro stručnost

bylo by škrtit

— il Nuč 7, 67

↳ z důvodu jednoduosti doporučujeme, aby ...

„důvod jeden“

sp. pro jednoduost

aby nám dosáhli jednoduosti

— il Nuč 10, 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důvod

m. 2²

[z d-í opatrnosti >

„vyvaléz laucelát. českiny“

„stačí“ z opatrnosti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

energie

rusypl. franc. výslovnost u. energie

 - 10 NÚČ 7, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ex 1928

l. z 4. 1928

~~il Nac~~ 7, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ex + čas. údaj
[1924]

l. čís. 2 4.

0 - Nuč 3, 147

nebo letofocit

-il - Nuč 5, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

exclusive

č. 11110⁴

-il NUC 9,25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byvalý existor
pleonasmus

pm ČDS 1/1 '93 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fakt

↳ je třeba uvést i ten fakt, že

V. Flajšhaus (nové desatero)

„staci' jeste to“

- iNáč 9, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

garišta

prav: ga'

- il' Nui' s, s

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

H

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hájkovat zajíce

podle abhändeln

Spr. stahovati blánu se zajíce

zbavovati jej blánu

Opravil NŘ 23, 252 (L. Kovarčík)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

házet

neház

opr. neházej

Opravit NR 23,253 (2. novembra '1)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hledisko

2-pl. - seš, či - seš ?

~~Of. Nuč 6, 2~~

Správnější: 2-pl. hledisko
viz NR 3, 219, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— je Nuč 10, 101

hmatatelny

zbytk. a dnyb.

gr - uatavy

il Nic^l 71, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hmozdír

Prav. l. mozdír

běží v Gebstedt : mozdír

etym. udazuje na

il Nuč 7, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hoditi se pro co
< plynové strelky se pro takový způsob boje nehodí >

zpr. pro Boho

X k čemu < s takovým způsobem boje >

[il] NÚC 10 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hořeni'

PCP > 26 : horni' // hořeni',
dolni' // doleni'

h-i' komora, konec, list, fypz, případ
v obr. turnov. H-i' Paseky
spis - il Nč 11, 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

110 hochstapler

111

"něnamáležme se blédát anebo vyumýšlet česky' našeo
pro něco, co není česky"
"nepřeložitelné"

snad jednou, až po vyumí, upadne v zapomnění

— il Nulč 110-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hostiny', po —

host + in + y'
přívlast. od i-čmenů

il Nač' 10, 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hořálkova, nové Heřminovy

6-pl. v -ech, vid. -ých

— il Nuč^l 9, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hoviti

Prav: || odchylovu⁴ u hovětí, 3-fl. hovějí; imp. hověj

X hoviti si 'uděláti si pohodlí'³
|| hověti si podle 'trpěti'

-il Nuč 7, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hraditi

-den, -zen

sfr. - zen

-il Nuč 8, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hranice f. sg.
[na maďarské hranici >

sg. plur. (i v přenes. významu)

X sg. "narovnaná kromada dřev, hranice
k pálení nebo lešení, na střechu gočiva'
zvon"

— il. N1104, 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hraničie
frýjmová'

Spr. hraničie frýjmové'

il N° 8, 29-30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hraničiti na co
Lubčine' pašmo >

grenzen au etwas

gr. s čim

-il Nuč 8, 86

svov. sbč. mezarati s čim

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
[il] Nuč 10 170

hraničiti s cílu

něco hraničí s nemožností

spr. něco je skoro nemožné!
tehuč

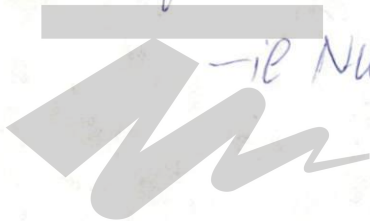
— il N° 8, 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozina

gr. rozina

nem. Rosine
fr. raisin

il NUC 7, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tridel

jeu masé.

viz prav, Geb-Ertl

nič. kličová tridel

Opravil NÚC 6, 1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

W. H. H. H.
W. H. H. H.

di. W. H. H. H.

Opr. N. H. H. H. 6, 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hynes

= Jindřich, viz. Jguak

viz PČP '25, s. 28

nov. ním. Hinnek, Heinz

ca 1700 se tak začíná říkat Jguakem (Jan. Hinigo)

-il Nwč 4, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chrá'niti toho čeho

arch. < Hospodiu bude chrá'niti lidu
svého >

spis. před nečím, něčím
proti něčemu

< chrá'niti ~~se~~ smlouvy poškozemi >
spr. před poškozemi

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

10 Nič 10, 164

chráníte,

či chráníte, či chráníte?

Opz Nu'c^v 6,2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čité nečité

"lepší a původnější": čitéj nečitéj
viz NE 1, 306

snov. vol nebo nevol

"tyto tvary nemají opory ani v dejinách j-a
ani v mlaué lidové ..."

-il Nč 9, 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chyběti

3. pl. chybějí' X chybě' od chybiti'
chyběcí' přechodný, sp. chybějí'

O. N. Č. 2, 23, 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chyběti

" o churane'm člověku bychom mohli svedou'e říci :
co mu schází, co mu chybí, jen ledy chom se
ho ptali, čeho se mu nedostává, čeho potřebuje
nebo fo čem se mu stýká
jinak fo spr. : co mu je

il NÚC 11, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ihned

PCP : hned

Jeb se šic 1, '03, 584 : piv. ihned → ihned

Hist kul 1, '94, § 175, 8

ihned, 'na poc! 16-st. rked, hned

// hned

il Nac 11, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

in natura

c. v přirozené podobě
v přírodninách (= v naturálich)

~~il. Nac. 8, 158~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

inclusive

č. v to

-il Nuč 9, 25

<do 2. čísla ce inclusive >

syn - tento den v to počítají
11 v to

-il Nuč 10, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jab - jab
ne veke reforme

[pracovat s lidmi ... , kteří ~~ne~~ mají 'jab absolutní'
schopnosti; tak dosti zbehlosti >

opr. ani - ani

ie NR 25, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ještě dálece

wie weit

in. jeď, jeďud

opravit NÚC 3,82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parozto

"kärde' parozto lze nahraditi jaro", ale ne uoofar "

< jaro (zto) svůj fritel ti radim, ... >

X jen < zbledl jaro stena >

- il nuč 5, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jal'oli v zápor. věci

< jakoli jiné nálezitosti jim nepatří >

spr. jakoli jiné
záduš'

il Nuč 7, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

járás talár

sp. járás talár

il Né¹c 7, 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jde || běží o¹

< nejde o úraz >

l. není to úraz

< v onom významu jde o nejvyšší ceny >

Spr. je řeč, jedná se, ulví se, popovídá se
stanoví se, určuje se

Of. NN. 25, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeden a tři < jedna a tři osoba >

viz NR 2, 178, 136

není to germ. (ein und derselbe)

kesileni pojmu

ne jeden a tři - způsob (Vel), tež u Brabru

→ ENuČ 10, 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jedine^v

"nema' firovodu v žive' kulive' lidove' "

Vel., Čer. bratr: jedine'

"prode'" jeu(om)

o- Nuč 2, 752

Prav: jedine'

NR^v 4, 1920, 274

od 18. stol. // jedine'

jedine' je zastar., ale správně

jeu(om) // jedine' u 18. jedine'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-il Nuč 7, 168

jedna' se o co

es handelt sich um was

gr-bezi', jde o co

gr Nic 2, 23, 12

o co, o čem

= vyjednáva se, jest jednáni, Loua se forada,
robuje se, uvazuje se o čem

X jde, bezi' o = záleži na čem
nic je důležitě
nic se týká čeho

jedna' se o čem čest

gr-jde, bezi'

- il Nic 10, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jedná se o to, aby

sfr. tam, kde se o něčem vsoubku jedná, vyjednává

"hrubý pohled" v jiných významech: na něčem
naše záleží, o něco se zajímá, něco je v saze

aj-
jedná se o naši čest sfr. jde, běží o

Opr NN 245, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednat - a pas
a proto
a dále
ale pas také

Op. jednat - jednat

Op. NN 245, 19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednání - ať se také

< vyhlášení nariadení stane se jednání prostřednictvím
deníku listu a pak (!) také úředním listem >

opr.: nariadení bude vyhlášeno jednání v deníku
listu, jednání v úředním listě

Opr. NR 25, 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednoduché

emfach

sp. prostě, zkrátka

Op. Nič 2, 223, 12

U nejbojnější záležitosti budeme je zavítat
jednoduchý - dvojité - mnohoosobný
j-ě - dvojmo - trojmo - složitě
sp. prostě

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Op. Nič 70, 57

jeji' nest.

oprava — od její organizace
už v 14. stol. podle "jeji' "
pravidlem od 15. stol.

Sp. od její organizace

— il. Nuč 10, 57-52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jejich „převlastňovací“ na otáčku c'?

X jejich na otáčku c'ho?

< to jest jen část jejich >
jich ve funkci převlast. — archaismus
— il. MČ 90, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ještě uvid.

< vlastní exerce, ještě účelem jest dosáti ... >

ještě - ještě
slonovcím pravidlem od stol. XV - 7

-il. N. č. 8, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

je-li roz v autografu 'fildimac' vebe
opr. i protože

[O-] Nuč 3, 85

" slovo papírové, pozdu¹⁴
etc. = polud, ozlilodem & cemu
opr. ponivade, prubozé ježto

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž do věž

Sp. do věž

—il Níc' 9, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž x Eberj'

jeuž se vztahuje boliko k osobám alebo věcem ^{učiněným,} známým,
s dežto vztažného a souvztážného zájmu. Eberj' k se
učině vždy, poněvadž se vztahuje k osobám nebo
věcem ^{učiněným} i ^{nečiněným}

Opis NR 25, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeví v nepravých větech vstať.

^{Vánu & vyjádření}
< Zasláme spis čj. ..., který pak vrátě presidiu. >

Spz - Zasláme vánu spis čj. ..., aby se o něm
vyjádřili a potom jej vrátě presidiu

Spz NR 25, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž následně

napadl snít, jež pokrýl vřidny ulice

op. napadl snít a pokrýl

Opravil NR 23, 252 (P. Kovomertý)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli

lid. u. jeblize

— il NuC 8, 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli fodm.

lid. obměna jestliže < jest-li dána fodmůra, že
,nemí ulhovníč, správná'

o- Nuč 2, 23, 76

< jestli si dobře všimnete příjmeného přibledu,
uvídkte, že ... >

jestliže < jest-li, že
spr. jestliže

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- il Nuč 8, 132

jestli taz.

" dobří spisovatelé hladou -li (nebo zda, zdali(ž),
zda(ž) pak) "

 - il Nač 8, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestliže v závislé obáze

↳ je ~~hostejno~~, jestliže soud o řízení dovede,
či nikoliv >

spr. je vedlejší, zda (li)

Opis NR 25, 196

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestliže - jak
něm. davn
"něčes. a tedy zlyt." 4

-il. Nč 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestliže - tu

něm. da

"recès. a tedy zřet.

- il Nulc 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jichz

↳ nabízení, jichz nabídky nebyly přijaty >
arch.

spr. - jichz

IR NUC^{IV} 10 165

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jist si byli čeho // číne

spz. „bez patrného významového rozdílu“

— 16 NÚC 9, 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glt.

to nejde

sp. to nemůže být
z toho nebude nic
tomu se nedá říct
to je špatně
to vázane

il Nic 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jití + inf. modální význam

něc jde, nejde vyřdit

sp. lze, je možné vyřdit.
ne- / nemí

dveře nejdou zavřít

sp. - nemohou zavřít, dveře se nezavírají

- il NUC 2, 23, 42

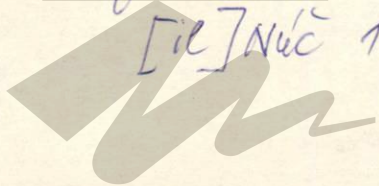
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jiti ua⁴

104 < dopis jde na všechny slož >
podle er gelit an

105 nepr. u. dopis dostanou

[il] Nč 11, 104-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jízdenka

společně: jízdní lístek

-il Nač^č 9, 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jižně, severně, východně, západně
spr. na jih ...

Opis NN 745, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jižně 2

< Olomouce >

sf. na jih od Olomouce

Opis NN 245, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM